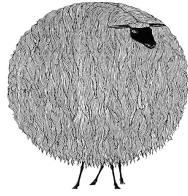
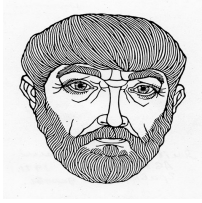

Д. В. Степовик

Гніздовський Яків Якович

ГНІЗДОВСЬКИЙ Яків Якович (27. 01. 1915, с. Пилипче, нині Борщів. р-ну Терноп. обл. – 08. 11. 1985, Нью-Йорк, перепохов. у Львові) – графік, живописець, скульптор, есеїст, мистецтвознавець. Член Асоц. незалеж. укр. мистців (1936–39), Об'єдн. укр. мистців Америки (1950–85). Навч. у Львів. духов. семінарії (1934), Львів. пром.-мист. школі (1937–38), Варшав. (1938–39), закін. Загреб. (1944; викл. Бабич, Брандич, Сулентіч, Кріцман) АМ. Малюнки Г. вміщували видання «Новий час», «Світ дитини», «Дзвіночок», «Наш приятель», «Комар». Переслідуваний польс. владою за підозрою у приналежності до об'єдн. «Юнацтво» при ОУН. 1936 Г. одержав стипендію від митрополита Андрея Шептицького на мист. студії до Німеччини, але польс. уряд не видав закордон. паспорта. Працював графіком-оформлювачем у львів. виданнях «Комар», «Новий час», «Світ дитини». На поч. 2-ї світової війни виїхав за кордон (Бухарест, Рим, Загреб). Мешкав у Німеччині 1944–49. У Мюнхені оформляв видання письменн. об'єдн. «Мист. укр. рух»; ілюстрував книги і журнали, дописував до ж. «Арка». Персон. виставки – у Мюнхені (1947), Парижі (1956–58), Києві, Львові, Тернополі, Чернівцях, Івано-Франківську (усі – у 1990-х рр.). Від 1949 – у США (м. Сент-Пол і Міннеаполіс, шт. Міннесота). Працював у комерц. видавництві. Від 1950 – у Нью-Йорку. Твори виставлялися у США, Канаді, Австралії, Японії, Індії, Китаї, Франції, Італії, Великій Британії та ін. країнах Європи; зберігаються у колекціях Б-ки Конгресу США (Вашингтон), Бостон. та Філадельфій. музеях образотвор. мистецтва, Нью-Йорк. публ. б-ці. Автор есе про образотворче мистецтво взагалі і українське зокрема (зб. ст. «Малюнки, графіка, кераміка, статті», Нью-Йорк, 1967). Дописував до ж. «Нотатки з мистецтва» (Філадельфія). Автор портретів, пейзажів, побут. картин, гравюр, натюрмортів, ікон, символ. композицій, екслібрисів, ілюстрацій, скульптур, gobеленів. 1975 англ. мовою під назвою «Jacques Hnizdovsky. Woodcuts. 1944–1975» вийшов альбом-каталог графіч. праць майстра (219 репродукцій). 1986 надрукована збірка його екслібрисів. 1982 для іконостаса церкви св. Трійці у Керґонксоні (шт. Нью-Йорк) намалював 27 ікон. Створив проект нової укр. абетки; виконав цикл іл. до ювіл. вид. «Слово о полку Ігоревім» (Філадельфія, 1950), оформив поет. зб. «Заморські вина» О. Веретенченка (Детройт, 1974) та ін. 1992 в с. Пилипче відкрито музей Г.

Фотоілюстрації

Основні твори

живопис – «Гора Слеме біля Загреба» (1942), «Митецька академія» (1944), «Скитальці» (1948), «Добрий Пастир» (1954), «Таємна вечерея» (1956), «Селянський хліб» (1981), «Пекарня Анни» (1985); портрети – С. Гординського (1947), М. Лебеда (1967), Л. Молодожанина (1974), М. Шафранюка (1983); гравюри – «Молитва дитини» (1947), «Горлиця» (1952), «Вівця» (1961), «Соняшник» (1965), «Єва» (1967), «Фламінго» (1972), «Собор св. Івана Богослова в Нью-Йорку» (1975), «Блакитний павич» (1980), «Вітрильник “Голуб”» (1984); гравіровані портрети – Й.-С. Баха, «Автопортрет» (1971), Ф. Ольмстеда (1973), А. Ранніта (1977), Т. Гарді (1978), О. Довженка (1980), Е. Андрієвської (1983), Д. Бортнянського (1985).

Рекомендована література

1. Сохацький М. Яків Гніздовський: Повернення в Україну // Літопис Борщівщини: Істор.-краєзнав. зб. Борщів, 1993. Вип. 2;
2. Степовик Д. Яків Гніздовський: Життя і творчість. К., 2003;
3. Грабик Л. Самобутній талант Якова Гніздовського // Галиц. вісті. 2005, 2 лют.

Бібліографічний опис:

Гніздовський Яків Якович / Д. В. Степовик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30699>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).